

Zitting 2001-2002

9 juli 2002

BEKNOPT VERSLAG

MORGENVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Moties betreffende een belangenconflict

- Bespreking
(Sprekers : de heren Karim Van Overmeire, verslaggever, Joris Van Hauthem, Ludwig Caluwé en Etienne Van Vaerenbergh) 3

Ontwerpen van decreet en voorstellen van resolutie

- Overeenkomst tussen de BLEU en Armenië
  - Algemene bespreking 5
(Spreker :de heren Frans Ramon, verslaggever)
  - Artikelsgewijze bespreking 6
- Overdracht van Vlaamse economische vertegenwoordigers naar Export Vlaanderen
  - Algemene bespreking 6
(Spreker : de heer Jacques Laverge, verslaggever)
  - Artikelsgewijze bespreking 6

- Samenwerkingsverdrag met het Groothertogdom Luxemburg	
- Algemene bespreking (Spreker : de heer Frans Ramon, verslaggever)	6
- Artikelsgewijze bespreking	6
- Overeenkomsten tussen de BLEU en de republieken Gabon en Ivoorkust	
- Algemene bespreking (Spreker : de heer Frans Ramon, verslaggever)	7
- Artikelsgewijze bespreking	7
- Wijziging statuut van de reisbureaus	
- Algemene bespreking (Sprekers : de heer Guy Sols, verslaggever, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Didier Ramoudt en Jacky Maes en minister Renaat Landuyt)	7
- Artikelsgewijze bespreking	9
- Statuut van de reisbureaus en oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme	
- Algemene bespreking	10
- Artikelsgewijze bespreking	10
- Integrale jeugdhulp	
- Algemene bespreking (Sprekers : mevrouw Sonja Becq, verslaggever, de heer Felix Strackx, mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heer André Moreau, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Koen Helsen en minister Mieke Vogels)	10
- Artikelsgewijze bespreking	13
- Gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd	
- Algemene bespreking (Sprekers : de heren Ludo Sannen en Koen Helsen, verslaggever, mevrouw Veerle Declercq, verslaggever, mevrouw Ria Van Den Heuvel, verslaggever, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, verslaggever, de heren Jos Stassen en André Moreau, mevrouw Marijke Dillen, de heer Jan Roegiers en minister Mieke Vogels)	13
Regeling van de werkzaamheden	18
Berichten van verhindering	18

MORGENVERGADERING VAN DINSDAG 9 JULI 2002

Voorzitterschap van de heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De vergadering wordt geopend om 10.01 uur.*

MOTIES BETREFFENDE EEN BELANGENCONFLICT

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde zijn de motie van de heer Van Hauthem betreffende een belangenconflict en de motie van de heer Caluwé c.s. betreffende een belangenconflict.

Aangezien zij over hetzelfde onderwerp gaan, stel ik voor de besprekingen van beide moties samen te voegen tot één enkele bespreking. (*Instemming*)

De bespreking is geopend.

De heer Karim Van Overmeire, verslaggever : Op 2 juli werd in de commissie een gedachtewisseling georganiseerd naar aanleiding van de moties van de heren Van Hauthem en Caluwé betreffende een belangenconflict.

De heer Van Hauthem verklaarde dat zijn motie betrekking heeft op het in de Senaat ingediende wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1935 betreffende het taalgebruik in gerechtszaken. Er worden twee niveaus van taalvereisten ingesteld. Voor sommige magistraten wordt gepeild naar een grondige kennis van de tweede taal. Voor andere magistraten zullen minder zware taalvereisten gelden. Als reden voor de versoepeling wordt verwezen naar de gerechtelijke achterstand in Brussel. Dat argument werd ook tijdens de vorige regeerperiode gebruikt om de taalvereiste af te zwakken. Dit parlement heeft toen een belangenconflict opgeworpen, met als resultaat dat het wetsontwerp nooit op de federale agenda werd geplaatst.

Het wetsontwerp moet volgens de heer Van Hauthem samen met dat over toegevoegde rechters worden gelezen. Het Vlaams Parlement heeft over dit wetsontwerp reeds tweemaal een belangenconflict ingeroepen.

De gerechtelijke achterstand in Brussel is niet alleen een gevolg van de taalvereisten. Dat blijkt uit de verslagen van de Hoge Raad van Justitie. De wetsontwerpen zullen voor de Franstaligen een uitnodiging zijn om eentalig Franstalige rechters te benoemen. De taalvereisten worden immers afgezwakt en wie niet aan die vereisten voldoet, kan nog altijd toegevoegd rechter worden.

De minister van Justitie had beloofd dat de federale regering een amendement zou indienen dat bepaalde dat de maatregel van de toegevoegde rechters tijdelijk zou zijn. Dat is echter nooit gebeurd.

Ook de heer Caluwé wees erop dat het wetsontwerp betrekking heeft op dezelfde aangelegenheid als dat over de toegevoegde rechters. Het belangenconflict dat werd opgeworpen tegen dit laatste wetsontwerp, heeft geen enkel resultaat opgeleverd. Het is volgens de heer Caluwé aangewezen om ook over het wetsontwerp dat de taalwetgeving wijzigt, een belangenconflict op te werpen.

De heer Caluwé vreest dat de gerechtelijke achterstand door de geplande maatregelen nog zal toenemen. Franstalige rechters zullen immers vertalers en tolken moeten inschakelen. Bovendien worden geen oplossingen uitgewerkt voor de gerechtelijke achterstand van het Hof van Cassatie, die overduidelijk te wijten is aan taalredenen.

Ook de heer Van Vaerenbergh heeft het moeilijk met de combinatie van beide wetsontwerpen, net als de heer De Batselier, die in persoonlijke naam sprak en de combinatie van beide wetsontwerpen van de hand

wees. Van de toegevoegde rechters een tijdelijke maatregel maken, volstond niet voor het Vlaams Parlement. Dat de tijdelijkheid uiteindelijk zelfs niet meer werd ingeschreven, is een kaakslag. Daarom moet volgens de heer De Batselier over beide maatregelen opnieuw overleg gepleegd worden. (*Applaus bij het VB*)

De heer Joris Van Hautem : Mijn motie is inderdaad gericht tegen het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1935 betreffende het taalgebruik in rechtszaken, dat ertoe strekt om de taalvereisten voor magistraten te versoepelen. Ook tijdens de vorige regeerperiode werd hiertoe al een poging ondernomen. Het Vlaams Parlement heeft toen een belangenconflict opgeworpen, met als gevolg dat het wetsontwerp uiteindelijk niet werd behandeld. Het wetsontwerp moet samen gelezen worden met dat over de toegevoegde rechters.

Tegen dat ontwerp heeft het Vlaams Parlement eind vorig jaar een motie betreffende een belangenconflict ingediend. Men nam die conjuncturele maatregel om de wet op het taalgebruik in gerechtelijke zaken niet te hoeven veranderen, maar nu wil men de taalwetgeving toch versoepelen.

Het huidige belangenconflict is ingeroepen omdat de tweetaligheid in Brussel in het gedrang komt. Na 25 jaar onwettelijke benoemingen wil men tegelijk met de bepalingen over de toegevoegde rechters een aantal extra categorieën rechters scheppen. Vooral de Nederlandstalige rechters zorgen ervoor dat de regel dat twee derde van de rechters een grondige kennis van de andere taal heeft, gerespecteerd wordt. Ten gevolge daarvan kunnen trouwens geen eentalige Nederlandstalige rechters meer benoemd worden.

De vraag van het Vlaams Parlement om de maatregel over de toegevoegde rechters tijdelijk te maken is niet ingewilligd, ondanks de beloften van minister Verwilghen. Morgen worden er in de Senaat dus twee ontwerpen behandeld : men wil meer toegevoegde rechters en men wil de taalvereisten versoepelen. Daardoor zullen er meer eentalig Franstalige rechters komen, die dan nog recht hebben op een premie.

De motie spruit voort uit een bekommernis om de tweetaligheid in Brussel. Het is trouwens niet zeker dat de maatregelen de gerechtelijke achterstand zullen wegwerken. Als men bij rechtszaken steeds tolken en vertalers nodig heeft, dreigt de achterstand juist te vergroten.

Ook de Nederlandstalige Orde van Advocaten beoordeelt de ontwerpen scherp. De voorzitter van dit parlement heeft in eigen naam gezegd dat de combinatie van de twee maatregelen onaanvaardbaar is en dat het parlement onheus behandeld is bij het eerste belangenconflict.

Na 25 jaar onwettige benoemingen wil men nu eentalig Franstalige rechters benoemen en de taalvereisten afzwakken. Het Vlaams Parlement mag dat niet toestaan. (*Applaus bij het VB*)

De heer Ludwig Caluwé : Morgen wordt in de Senaat gestemd over een ontwerp om het aantal toegevoegde rechters in Brussel te verhogen en een ontwerp om de taalwetgeving in gerechtszaken te versoepelen. Tegen het eerste ontwerp heeft het Vlaams Parlement al een belangenconflict ingeroepen. De afspraak om deze maatregel tijdelijk te maken, zoals ook gevraagd door de Franstalige kamer van de Raad van State, is niet ingewilligd. Volgens de voorzitter van dit parlement volstond dat trouwens niet. De commissie die zich buigt over de gerechtelijke achterstand in Brussel, heeft trouwens gezegd dat het ontwerp de achterstand niet zal oplossen. Men is op geen enkel vlak tegemoetgekomen aan de eisen van het Vlaams Parlement.

In dezelfde periode zijn, ten gevolge van een belangenconflict van de Franse Gemeenschap, de taalvereisten in de Copernicuswet wel versoepeld. Het parlement heeft een brief naar de Vlaamse regering gestuurd om opheldering te vragen over de houding van de regering bij het overleg over het ontwerp over de toegevoegde rechters. Daar is nog geen antwoord op gekomen. De minister kan misschien alsnog antwoorden.

Bij het tweede ontwerp stellen we nu een motie betreffende een belangenconflict voor. Het is een goede zaak dat de taalkennis nu zal onderzocht worden door Selor. Minder positief is dat men twee soorten tweetalige rechters wil invoeren. De wet op de taalregeling van de magistraten maakt geen onderscheid. Tweetalige rechters die zitting hebben in anderstalige rechtszaken, moeten meer kennis hebben dan andere

tweetalige rechters, voor wie een passieve kennis volstaat.

Ook eentalige rechters in een tweetalig gebied moeten minstens een passieve kennis hebben van de andere taal zodat zij alle documenten zonder vertaling kunnen begrijpen.

Men doet er alles aan om de achterstand bij de Franstalige rechtszaken in Brussel weg te werken. Bij het Hof van Cassatie groeit het aantal Nederlandstalige rechtszaken echter nog steeds aan. Het is er zelfs zover gekomen dat ook Franstalige rechters Nederlandstalige zaken behandelen. Ook voor dit probleem moet men een oplossing uitwerken. Door de wens om ook dat aan te pakken, onderscheidt onze motie zich van die van het VB.

Morgen zal men in de Senaat over twee wetsontwerpen stemmen. Vroeger werden er door de Franstaligen telkens twee mogelijke oplossingen naar voren geschoven. Ofwel zou men meer eentalige rechters benoemen ofwel zou men de taalvereisten versoepelen. Nu ligt echter een combinatie van beide ter stemming voor.

Ik treed de voorzitter van dit parlement bij wanneer hij stelt dat precies die combinatie niet aanvaardbaar is. Zij moet als een kaakslag voor Vlaanderen beschouwd worden. (*Applaus*)

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Als Nederlandstaligen tot rechter bij de Brusselse rechtbank van eerste aanleg wensten benoemd te worden, moesten zij telkens eerst een taalexamen afleggen. Franstaligen hoefden dit niet te doen. Het gevolg van deze regeling was echter dat er meer Nederlandstaligen dan Franstaligen zetelden bij deze rechtbank.

De oplossing die door de achtereenvolgende Franstalige ministers van Justitie werd uitgewerkt, was dat men, in strijd met de taalwetgeving, eentalig Franstalige rechters benoemde. Deze toestand bleef duren tot het ogenblik dat iemand die zich benadeeld voelde, klacht neerlegde bij de Raad van State. Vervolgens richtte de federale regering een werkgroep op die moest onderzoeken op welke manier men de achterstand bij het Brusselse gerecht zou kunnen wegwerken. Deze werkgroep stelde echter niet voor om het aantal eentalige rechters te laten toenemen of de taalvereisten te versoepelen.

De minister van Justitie hield zich niet aan zijn belofte en voerde de voorwaarde van de tijdelijkheid niet in bij een uitbreiding van het aantal eentalige rechters. De voorzitter van dit parlement heeft het dus bij het rechte eind wanneer hij stelt dat vroegere beloftes niet werden nagekomen.

Indien er een oplossing komt voor de Franstalige rechtszaken, moet er ook een komen voor de Nederlandstalige zaken bij het Hof van Cassatie.

Aangezien de motie van CD&V vollediger is dan die van de heer Van Hauthem, zullen wij de motie van CD&V goedkeuren. (*Applaus*)

De voorzitter : De bespreking is gesloten

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over de moties betreffende een belangenconflict houden.

ONTWERPEN VAN DECREET EN VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Overeenkomst tussen de BLEU en Armenië

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Armenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 7 juni 2001.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Frans Ramon, verslaggever : In de commissie voor Buitenlandse en Europese aangelegenheden werd op 28 maart 2002 dit ontwerp van decreet besproken. Het gaat om een overeenkomst die bilateraal werd gesloten in het kader van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU). Hierin participeren, naast het Groothertogdom Luxemburg, ook de Belgische federale overheid en de drie Belgische gewesten. Dergelijke verdragen worden al meer dan 30 jaar gesloten door de BLEU. Het gebeurt voornamelijk met landen die nog geen lid zijn van de OESO.

Een dergelijk verdrag garandeert dat de erin overeengekomen rechten en beschermingsmaatregelen slechts met wederzijdse instemming kunnen gewijzigd worden. Bovendien kunnen deze verbintenissen bij internationale instanties afgedwongen worden. Bij dergelijke verdragen primeert dus het zuiver economische aspect. Niet-investeringsgerelateerde elementen zijn moeilijk in te voegen.

In 2001 trad Armenië toe tot de Raad van Europa en verbond zich ertoe om de mensenrechten te eerbiedigen. Het conflict met de regio Azerbeidzjan over de bergregio Nagorno-Karabach is echter nog steeds niet opgelost.

Op economisch gebied is Armenië echter een van de meest hervormingsgezinde landen van de voormalige Sovjet-Unie. Het tekort aan investeringen en de beperkte uitvoer zijn op dit ogenblik de belangrijkste problemen.

Uit de algemene bespreking moeten we onthouden dat het bevorderen van investeringen in Armenië een positief effect zou kunnen sorteren. Verder zou het verdrag ertoe kunnen leiden dat Armenië een onafhankelijker koers vaart ten opzichte van de andere staten van het Gemeenebest van Onafhankelijke Staten. Het conflict om Nagorno-Karabach hypothekeert de ontwikkeling van de Armeense economie. Ten slotte moeten een aantal problemen zoals de situatie van de mensenrechten verbeterd worden en oefent de Armeense diaspora ook een aanzienlijke invloed uit.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Armenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 7 juni 2001.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Overdracht van Vlaamse economische vertegenwoordigers naar Export Vlaanderen

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers van de Vlaamse regering naar Export Vlaanderen, Vlaamse openbare instelling.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Jacques Laverge, verslaggever : Het gaat hier om een technische aanpassing en harmonisering van het statuut van de Vlaamse economische vertegenwoordigers. Door de regionalisering bestaan er momenteel drie categorieën van vertegenwoordigers. Deze aanpassing, die een extra uitgave van drie miljoen euro

vergt, heeft onder meer gevolgen voor hun rechtspositie, verloning, mobiliteit en sociale zekerheid.

In de commissie vond ook een gedachtewisseling plaats over de Vlaamse economische vertegenwoordigers, waarvoor ik naar het schriftelijke verslag verwijs. Het ontwerp van decreet werd met negen stemmen bij drie onthoudingen aangenomen.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers van de Vlaamse regering naar Export Vlaanderen, Vlaamse openbare instelling.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Samenwerkingsverdrag met het Groothertogdom Luxemburg

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en het Groothertogdom Luxemburg, ondertekend in Brussel op 15 december 2000.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Frans Ramon, verslaggever : De commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft het ontwerp van decreet besproken op 30 mei 2002. Het initiatief ging uit van het Groothertogdom Luxemburg. Dit nieuwe verdrag vervangt het oude Belgisch-Luxemburgse cultureel akkoord van 1967 en heeft onder meer betrekking op samenwerking en uitwisseling op het vlak van economie, cultuur, toerisme, leefmilieu, landbouw, ruimtelijke ordening, huisvesting en infrastructuur.

In de algemene bespreking werd gewezen op het feit dat de Luxemburgers met gelijksoortige problemen worden geconfronteerd als de Vlamingen en dat er sterke institutionele, toeristische, economische en culturele banden bestaan. Door dit verdrag erkent het Groothertogdom de facto en de iure de Vlaamse autonomie. De commissieleden zijn het erover eens dat in dit dossier snel op de bal werd gespeeld.

Het ontwerp van decreet werd unaniem aangenomen door de 12 aanwezige leden.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en het Groothertogdom Luxemburg, ondertekend in Brussel op 15 december 2000.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Overeenkomsten tussen de BLEU en de republieken Gabon en Ivoorkust

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met : 1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998 ; 2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Frans Ramon, verslaggever : De commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft dit ontwerp van decreet besproken op 30 mei 2002. Het gaat om bilaterale overeenkomsten gesloten in het kader van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

Investeerders van de betrokken partijen genieten hierdoor dezelfde behandeling als binnenlandse investeerders, terwijl voor derden de clause van de meest begunstigde natie van toepassing is. De partijen verbinden zich tot een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen. Er wordt ook een juridisch kader gecreëerd voor de regeling van geschillen.

Gabon beschikt over heel wat natuurlijk rijkdommen en de bevolking heeft er naar West-Afrikaanse normen een behoorlijk inkomen. Met Ivoorkust onderhoudt België uitstekende bilaterale relaties. Naast een akkoord ter vermijding van dubbelbelasting, werden er akkoorden gesloten in de maritieme en de luchtvaartsector. Meer dan 300 Belgische bedrijven exporteren naar Ivoorkust.

De minister zei in de commissie principieel akkoord te gaan met de invoeging van een sociale en een milieuclause. Deze clausules zouden intussen moeten goedgekeurd zijn tijdens de interministeriële conferentie voor Buitenlands Beleid.

Tijdens de algemene bespreking wezen de sprekers erop dat beide landen corruptie, wanbeheer en kinderslavernij kennen en dat de bevolking onvoldoende participeert aan de opbrengsten van de aanwezige bodemschatten. Beide landen kampen met problemen als aids, dubieus respect voor mensenrechten, gebrek aan democratie en een migratiedruk. Ze hebben echter ook een belangrijk economisch potentieel en het is niet het ogenblik om Afrikaanse landen in de steek te laten. Het opnemen van een sociale en een milieuclause is volgens de commissieleden wel een zeer positieve zaak. De minister besloot de bespreking met de opmerking dat de houding van een constructief engagement de enig juiste en werkbare is.

Het ontwerp van decreet werd unaniem aangenomen door de 10 aanwezige leden.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met : 1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998 ; 2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Wijziging statuut van de reisbureaus

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Guy Sols, verslaggever : De commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft dit ontwerp van decreet besproken op 3, 13 en 27 juni 2002. Concrete aanleiding was de vraag om uitleg van mevrouw Hermans aan minister Landuyt op 10 januari 2002 over de problemen die erkende jeugdorganisaties ondervinden bij de organisatie van jeugdvakanties. Professionele reisorganisaties verwijten hen aan oneerlijke concurrentie te doen en een inbreuk te plegen op de reisbureauwetgeving uit 1965 en de reiscontractenwetgeving uit 1994. In zijn antwoord beloofde de minister een oplossing uit te werken voor de erkende jeugdorganisaties.

Op 21 maart 2003 stelde ook de heer Laurys een mondelinge vraag over de wetgeving voor reisbureaus en pleitte hij ervoor dat voor de sociaal-culturele organisaties eenzelfde regeling zou worden uitgewerkt als voor de erkende jeugdorganisaties.

Over het voorontwerp van decreet werd advies ingewonnen bij de Vlaamse Raad voor Toerisme, de SERV en de Raad van State. Het voorontwerp werd op 8 mei 2002 door de Vlaamse regering goedgekeurd. De Vlaamse Raad voor Toerisme leverde zijn spoedadvies af op 12 maart en nodigde de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme op 21 mei 2002 uit op een vergadering. Op 27 juni vond de artikelsgewijze bespreking plaats.

Artikel twee bepaalt welke verenigingen en activiteiten niet onder de wettelijke regeling voor reisbureaus vallen. Op dit artikel werd een amendement met bijkomende voorwaarden ingediend en goedgekeurd : erkende jeugdverenigingen vallen niet onder de wet van 1965 en voor sportclubs en socio-culturele verenigingen wordt in een analoge regeling voorzien.

Alvorens het ontwerp van decreet unaniem werd goedgekeurd, merkte de heer Sols op dat de definitie van het begrip 'jeugd' verschilt van decreet tot decreet. (*Applaus*)

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Door dit ontwerp van decreet vallen erkende jeugdorganisaties en -verenigingen niet meer onder de vergunningsplicht voor reisbureaus zoals bepaald in de wet van 1965. Omdat de vergunningsvoorwaarden haaks staan op de pedagogische doelstellingen van de jeugdverenigingen, heeft de Vlaamse regering terecht gereageerd op de noodkreet van de Vlaamse Jeugdraad. Enkele verenigingen van reisbureaus dreigden er immers mee juridische stappen te ondernemen tegen de jaarlijkse kampen.

CD&V steunt deze wijziging, maar betreurt dat er nog geen samenwerkingsakkoord is over het reisbureaustatuut. Minister Landuyt heeft dit nochtans aangekondigd in zijn beleidsnota Toerisme. Dit samenwerkingsakkoord had veel problemen tegelijkertijd kunnen oplossen. Tijdens een hoorzitting met de socio-culturele sector, sportclubs en het onderwijs blijkt immers dat zij ook bedreigd worden. Totnogtoe werd geen enkele vereniging vervolgd, maar het risico blijft bestaan.

Wie commerciële reizen organiseert, moet uiteraard voldoen aan de wet van 1965. Maar verenigingen moeten de kans krijgen uitstappen te organiseren die passen in hun doelstellingen.

CD&V zal het geamendeerde ontwerp van decreet goedkeuren waardoor erkende jeugdverenigingen, sportclubs en socio-culturele verenigingen niet langer onder de wetgeving van 1965 vallen. Vrijwilligers, die het cement van onze samenleving zijn, moeten de kans krijgen onbaatzuchtig een reis te organiseren. (*Applaus*)

De heer Didier Ramoudt : Jarenlang konden jeugdverenigingen probleemloos - zonder over een reisbureauvergunning te beschikken - een kamp organiseren, tot enkele verenigingen van reisbureaus met een rechtzaak dreigden. Dankzij dit ontwerp van decreet worden de jeugdverenigingen uit de grijze zone gehaald : wanneer ze een reis voor hun eigen leden organiseren, hebben ze geen vergunning nodig. Reizen organiseren is uiteraard geen doel op zich van de jeugdverenigingen, maar hen uit de schemerzone halen mag er niet toe leiden dat kinderen voortaan onbeschermd op kamp vertrekken. De wet van 1965 was er immers niet om de reisbureaus te beschermen maar wel de consumenten.

De cruciale vraag is dus of de kinderen nog voldoende beschermd zijn. Jeugdverenigingen die erkend worden door de Vlaamse overheid, worden voldoende gecontroleerd en moeten bovendien een verzekering afsluiten. Lokale en provinciale jeugdverenigingen, erkend door de decreten van 1993 en 1997, vallen evenwel niet onder deze verplichting.

Ik had liever gezien dat dit ontwerp van decreet alleen maar van toepassing was op erkende landelijke jeugdverenigingen. De andere jeugdverenigingen hadden we na een evaluatie kunnen opnemen. Ondanks het feit dat de definitie van het begrip 'winstgevende activiteit' nu is ingeschreven in de wet van 1965, vrees ik dat we het probleem de komende jaren nog enkele keren zullen moeten oplossen voor andere soorten verenigingen. Het ontwerp van decreet brengt misschien wel rust in de jeugdsector, maar bouwt tegelijk een discriminatie in tussen de erkende jeugdorganisaties en andere verenigingen.

Liefst 22 van de 76 erkende landelijke jeugdorganisaties zetelen in Brussel en vallen bijgevolg niet onder dit ontwerp van decreet. Kunnen we toestaan dat ze zomaar van adres veranderen ? Dat zou toch niet stroken met onze politiek ten aanzien van Brussel. Alle landelijke jeugdorganisaties en het steunpunt Jeugd moeten hun lokale verantwoordelijken ten slotte blijven wijzen op hun verantwoordelijkheid tijdens uitstappen.

De VLD-fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren, maar ik zal mij onthouden. De wet van 1965 was goed omdat de consument erdoor beschermd werd. Nu worden onze kinderen minder beschermd. Bovendien werd aan de federale overheid geen advies gevraagd over de verplichting om BTW aan te rekenen.

De heer Jacky Maes : De democratische fracties hebben op basis van de hoorzitting een amendement ingediend dat bepaalt aan welke voorwaarden de organisaties moeten voldoen om niet onder de regeling van de reisorganisaties te vallen. Er is een analoge regeling mogelijk voor de sportclubs en de andere verenigingen die geen winstgevende activiteiten organiseren. Dit ontwerp van decreet komt ook tegemoet aan de vraag naar vereenvoudiging.

Daarom zullen we het met enthousiasme goedkeuren. *(Applaus bij CD&V, VLD, sp-a en AGALEV)*

De heer Didier Ramoudt : Geldt deze regeling dan ook voor de sportclubs ?

Minister Renaat Landuyt : Na de hoorzitting werd in de tekst een bijkomend artikel ingevoegd waardoor deze bepalingen niet alleen voor de jeugdorganisaties zullen gelden. We keren dus terug naar de basisprincipes van de wet van 1965, die gericht was op de bescherming van de consument.

De hervorming van deze wet is institutioneel geblokkeerd. De reisbureaus in Brussel worden beschouwd als biculturele instellingen en daarvoor is niet het Brussels Gewest maar wel het federale niveau bevoegd.

De onrust in de jeugdsector die tot dit ontwerp van decreet heeft geleid, had te maken met acties van reisbureaus die meenden dat sommige reizen van de jeugdorganisaties met winst werden georganiseerd.

Dit ontwerp van decreet bepaalt dat aan jeugdorganisaties die vallen onder het jeugdreglement, geen bijkomende verplichtingen moeten worden opgelegd wanneer ze reizen organiseren. Het organiseren van dergelijke reizen is een onderdeel van hun werking die decretaal geregeld is. Onze frustratie is wel dat de landelijke organisaties met zetel in Brussel niet onder de regeling vallen.

Tijdens de hoorzitting werd opgemerkt dat de expliciete uitsluiting van de jeugdorganisaties de andere

organisaties in moeilijkheden zou kunnen brengen. Men zou immers a contrario kunnen redeneren dat deze organisaties niet uitgesloten zijn. Om dat te voorkomen hebben we een artikel ingevoegd dat de term winstgevend definieert als een commerciële activiteit zoals omschreven is in de wet op de handelspraktijken. Verenigingen die een reis organiseren voor hun leden, doen dat immers niet om commerciële redenen. Ze kunnen nu niet meer lastig gevallen worden door reisorganisaties. Het ontwerp van decreet stelt duidelijk dat de verplichting om een reis te organiseren langs een erkend reisbureau alleen bestaat als het gaat om een commerciële activiteit zoals bedoeld in de wet van 1965. Ook de sportverenigingen hebben nu meer duidelijkheid. De vaagheid was het gevolg van de steeds engere interpretatie die aan de wet van 1965 werd gegeven. (*Applaus bij CD&V, VLD, sp-a en AGALEV*)

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Statuut van de reisbureaus en oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus en van het decreet van 5 maart 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus en van het decreet van 5 maart 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Integrale jeugdhulp

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Sonja Becq, verslaggever : Dit ontwerp van decreet werd uitgewerkt op basis van een motie van aanbeveling, die werd geformuleerd tijdens de vorige regeerperiode na de rondetafelconferentie over de bijzondere jeugdzorg. Er werd een strategisch plan opgesteld en in de werkgroepen werden strategische doelstellingen geformuleerd.

Dit ontwerp zorgt voor een wettelijke basis voor afwijkingen van de vigerende regelgeving. Het maakt sectoroverschrijdende experimenten mogelijk, waarbij het onderwijs, het Algemeen Welzijnswerk, de Bijzondere Jeugdzorg, de Geestelijke Gezondheidszorg, het Vlaams Fonds en Kind&Gezin kunnen betrokken zijn. Om de bruikbaarheid van de principes van de integrale jeugdzorg te testen werden er drie proefregio's geselecteerd : de gerechtelijke arrondissementen Antwerpen, Tongeren-Hasselt en Gent.

Het ontwerp vermeldt expliciet de drie geselecteerde regio's, de doelstellingen, de betrokken sectoren en de principes. Het hulpaanbod wordt georganiseerd in modules. Daaraan wordt een begeleidings- en acceptatieplan gekoppeld. Er is ook ruimte om te experimenteren met het onderscheid tussen rechtstreeks en onrechtstreeks toegankelijke hulp. Er worden diverse begrippen ingevuld, er wordt een registratie voorgesteld en aan de regering wordt een machtiging gegeven om uitvoeringsbesluiten uit te werken die afwijken van de bestaande regelgeving. Deze besluiten dienen wel ter bekrachtiging voorgelegd te worden aan het parlement.

Bij de algemene bespreking toonden alle partijen zich verheugd over het ontwerp van decreet, dat kadert in de uitvoering van de beleidsnota.

De verschillende fracties hebben het belang onderstreept van samenwerking tussen de verschillende sectoren.

CD&V, VU&ID en het Vlaams Blok wezen op de behoefte aan een uitgewerkt beleid inzake preventie en als misdrijf omschreven feiten. VLD en CD&V vroegen aandacht voor de kloof met de niet-experimentele regio's. CD&V betreurt dat bepaalde lopende experimenten niet worden voortgezet.

Het ontwerp van decreet geeft een vrij algemene volmacht aan de regering. De minister heeft echter onderstreept dat het parlement besluiten eventueel kan schorsen.

Tijdens de bespreking werd aandacht gevraagd voor het probleem van beschikbare en aangepaste hulp. Alle fracties bepleitten een goede effectenmeting. Begin 2004 moet er een evaluatie plaatsvinden, zodat tijdig de nodige conclusie kunnen worden getrokken.

CD&V heeft uitdrukkelijk aandacht gevraagd voor kwetsbare groepen. CD&V heeft een amendement ingediend dat duidelijkheid vraagt over wat er na het experiment moet gebeuren. Dit amendement werd in de commissie eenparig goedgekeurd.

Alle fracties hebben de nood onderstreept aan een duidelijk taalgebruik in de sector, in het belang van de cliënten en de begeleiders.

Het ontwerp van decreet werd eenparig goedgekeurd in de commissie. (*Applaus*)

De heer Felix Strackx : Het Vlaams Blok zal dit ontwerp van decreet goedkeuren. Het beantwoordt immers aan een maatschappelijke nood. Eigenlijk zouden we beschaamd moeten zijn dat dit decreet noodzakelijk is. Hoe komt het dat zoveel jongeren ontsnappen aan elke vorm van opvoeding en onhandelbaar zijn geworden ? Kinderen van acht of negen jaar schelden hun leerkrachten uit. Dertig jaar geleden was dat ondenkbaar. Ouders hebben niets meer te zeggen over hun kinderen. Ze verwachten dat het onderwijs de problemen met hun kinderen zal oplossen. Verbale intimidatie evolueert naar fysieke intimidatie. Het is dan ook niet te verwonderen dat steeds meer leerkrachten afhaken.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Wat hebben uw negatieve uitlatingen over de jeugd te maken met het ontwerp van decreet dat nu voorligt ?

De heer Felix Strackx : Het aantal problematische opvoedingssituaties neemt toe.

De heer André Moreau : U wekt de indruk dat het opvoedings- en onderwijssysteem volledig mank lopen. Dat moet genuanceerd worden. Ik heb al talloze malen gewezen op de verantwoordelijkheid van de ouders in het onderwijs.

De heer Felix Strackx : Ik poog enkel de tijdgeest te schetsen. Het klopt dat onderwijzers over het algemeen proberen om hun job goed te doen. Ze klagen echter dat ze onvoldoende ondersteund worden door de ouders.

Kinderen opvoeden is niet eenvoudig, dat geldt zeker voor het opvoeden van kinderen van iemand anders. Steeds meer huwelijken lopen spaak. Dat heeft vaak een negatief effect op een stabiele opvoeding. De beleidsmakers moeten machteloos toekijken. Er moet meer nagedacht worden over de oorzaken van de problemen.

Dit ontwerp van decreet moet de gevolgen pogen op te vangen van een ontsporende samenleving. Wanhopige ouders moeten ten einde raad op zoek gaan naar professionele hulpverlening. De verwachtingen tegenover de integrale hulpverlening zijn hooggespannen. Zolang er echter op maatschappelijk vlak niets verandert, dreigen we met het hoofd tegen de muur te lopen. (*Applaus bij het VB*)

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Agalev is zeer blij met dit ontwerp van decreet. Het maakt samenwerking tussen de verschillende sectoren van de jeugdzorg mogelijk. Het ontwerp voert 16 aanbevelingen van de commissie Bijzondere Jeugdzorg uit. Het maakt een flexibele regelgeving van de zes sectoren in de experimentele regio's mogelijk.

Strategische planning is een goede werkwijze. Het is positief dat men streeft naar een omvorming van aanbodgestuurde tot vraaggerichte jeugdhulpverlening. Die methode kan misschien als voorbeeld dienen voor andere sectoren. De communicatie erover kan wel duidelijker. Het is goed dat men veel belang hecht aan het perspectief van de klant en dat de kwetsbare groepen centraal staan.

Het parlement zal bij de verdere ontwikkelingen betrokken blijven omdat de besluiten over de experimenten door het parlement bekrachtigd moeten worden.

We zijn wel bezorgd over de preventie, die niet thuishoort bij de hulpverlening maar wel bij de integrale jeugdzorg. Daarover moeten afspraken gemaakt worden met de minister van Jeugd en die van Onderwijs. We hebben de indruk dat hun initiatieven beperkt blijven.

De strategische planning is te traag. Bij berichtgeving moet men het vakjargon schuwen. We hopen dat dit project tijdig afgerond zal zijn zodat er voor het einde van de regeerperiode een definitieve regeling kan getroffen worden. (*Applaus bij CD&V, de VLD, sp-a, AGALEV en VU&ID*)

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik beveel de parlementsleden uit de modelregio's aan de boeiende verslagen van de commissiewerkzaamheden te lezen.

Er is veel tijd verstreken sinds de motie van aanbeveling. Desondanks blijft dit het enige ontwerp dat daaruit voortvloeit. De draagwijdte ervan is beperkt. In de memorie van toelichting staat als enige motivatie dat dit ontwerp afwijkingen van zes andere decreten moet mogelijk maken. Een decreet met als enige doel de regering toe te staan af te wijken van andere decreten, is onbehoorlijk wetgevend werk. Onze fractie werd pas overtuigd van het nut ervan na de toelichting en de hoorzittingen.

Het volstaat niet om het aanbod beter te coördineren en op elkaar af te stemmen. Het doel moet zijn een bijkomend aanbod te creëren op maat van de zorgvraag. Voorts moeten intersectorale indicatiestelling en toewijzing mogelijk zijn. In de modelregio's wordt het daarenboven mogelijk om de leefomgeving van de jongeren te betrekken bij de hulpverlening.

Verder vragen we aandacht voor de meest kwetsbare groepen. Het is immers nog onduidelijk of er specifieke methodologieën gehanteerd worden die ook afgedwongen kunnen worden.

We hebben ook vragen over de flexibiliteit. Zo vragen we ons of experimenten uit de proefregio's zullen kunnen aansluiten bij initiatieven uit de niet-proefregio's.

We hopen ook dat de het Vlaams Parlement bij dit alles zal betrokken worden en initiatieven zal kunnen ontplooien.

Ten slotte zijn we ook bezorgd voor de toetsing van de integrale jeugdhulp aan de kinderrechten. In de strategische planning van de integrale jeugdhulpverlening verwijst integraliteit immers naar een organisatieprincipe en niet naar een hulpverleningsaanpak waarbij men probeert om alle problemen van de cliënt samen aan te pakken.

Een netwerkbenadering impliceert dat men ontwikkelingen stuurt. Deze sturing dient niet enkel te gebeuren vanuit de afstemming van vraag en aanbod maar ook vanuit het collectieve belang.

Een blijvende vaststelling is dat welzijnsinterventies nog vaak welzijnsverlagend in plaats van welzijnsverhogend zijn. Deze discussie werd in Vlaanderen vooral met betrekking tot de plaatsingsinterventie gevoerd. Ze is echter ook voor andere hulpverleningsinterventies relevant.

Jongeren worden vaak veel te gebrekkig geïnformeerd. Ze weten veelal niet welke organisaties er allemaal opgericht werden. De bestaande organisaties genieten echter onvoldoende het vertrouwen van de jongeren omdat ze niet of moeilijk toegankelijk zijn.

Er moet ook meer werk gemaakt worden van maatzorg. Bij dit laatste moet men zich echter altijd afvragen of deze maatzorg bedoeld is voor de jongeren of voor de ouderen.

Omdat we voldoende garanties kregen, zal onze fractie dit ontwerp goedkeuren. Ik doe echter een oproep om verder de dialoog te blijven aangaan. Enkel dan zullen we iets goed kunnen doen voor de jongeren. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Koen Helsen : De VLD is een voorstander van een integrale aanpak op het gebied van de jeugdhulp. Vroeger was er immers geen sprake van samenhang tussen de verschillende organisaties en werd het beleid overheerst door een totale ondoorzichtigheid. Maatregelen waren dan ook geboden.

Toch moeten we waakzaam blijven. Zo mag er door machtiging afgeweken worden van de bestaande regelgeving. Deze machtiging kan pas achteraf door het parlement gecontroleerd worden. Op die manier kan er een te grote discrepantie bestaan tussen de proefregio's en de andere regio's.

Verder bestaat er geen referentiekader om alles te evalueren en is er het probleem van de langetermijnvisie. We zijn immers al midden 2002 terwijl het project in 2004 zou moeten worden afgerond.

Het gaat inderdaad om een korte periode, waarin ook Vlaamse verkiezingen zullen plaatsvinden. Dit kan de continuïteit in het gedrang brengen.

In de commissie werden nog andere belemmeringen besproken, die ik hier niet zal herhalen. Vele vragen zullen een antwoord krijgen tijdens het verdere verloop van het project. Een voortdurende opvolging is daarbij geboden, zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

De VLD zal het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp goedkeuren.

Minister Mieke Vogels : Ik dank de verslaggever voor het uitstekende verslag en de commissieleden voor hun vertrouwen in de regering. Het feit dat dit ontwerp van decreet straks unaniem zal worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement, levert het bewijs dat de Vlaamse regering werkt volgens de filosofie van de in maart 1999 unaniem goedgekeurde resolutie. In die resolutie sprak het Vlaams Parlement zich uit voor een verbetering van de toegankelijkheid van de jeugdhulpverlening door netwerkvorming.

Het gaat om een complex proces, waarbij de Vlaamse regering heeft gekozen voor een geleidelijk veranderingsproces. Daarvoor wordt gewerkt met experimentele regio's, die dankzij dit ontwerp van decreet de instrumenten krijgen die ze nodig hebben om goed te kunnen werken. Het Vlaams Parlement geeft de Vlaamse regering immers de toestemming om gedurende twee jaar in drie proefregio's af te wijken van de bestaande regelgeving.

De besluiten die zullen worden genomen in uitvoering van dit ontwerp van decreet, moeten achteraf worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Zo kan het parlement nagaan of de regering op een goede manier blijft werken. Het is ook goed dat het amendement van CD&V werd goedgekeurd. Dat strekt ertoe om begin 2004 tot een algemene evaluatie over te gaan. Op die manier kunnen we ervoor zorgen dat de kloof tussen de proefregio's en de andere regio's niet te groot wordt. Een positieve evaluatie kan leiden tot een decretale verankering van bepaalde procedures, zodat die ook van toepassing worden in de andere regio's.

Sinds de goedkeuring van de resolutie over dit onderwerp is heel wat tijd verstreken, maar dat was nodig om ervoor te zorgen dat het draagvlak voldoende groot is. De laatste tijd hebben de administratie en de centrale stuurgroep zeer hard gewerkt. De adviesprocedures bij onder meer de VLOR en de diverse raden van bestuur werden volledig doorlopen. Ik voel me zeer verantwoordelijk voor dit intensieve en unieke proces, waarbij eenieder's medewerking een conditio sine qua non is voor het welslagen.

Ik deel de bezorgdheden die door de commissieleden werden geuit. Er moet inderdaad iets worden gedaan aan het Bargoens, dat de toegankelijkheid niet ten goede komt, al evolueert het in de goede richting. De administratie heeft trouwens beloofd in de vakantie eens in gewone taal na te denken over de vereiste modules.

Ik ben er ook van overtuigd dat de nieuwe minister van Cultuur de inspanningen zal voortzetten op het vlak van preventie. Want preventie is en blijft een prioriteit.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, het voorstel van resolutie van mevrouw Van Den Heuvel en de heren Helsen, Van Duppen en Roegiers betreffende het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die ervan worden verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd en inzonderheid het Vlaamse uitvoeringsbeleid, en het voorstel van resolutie van mevrouw Merckx-Van Goey, mevrouw Becq, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw van Kessel betreffende het oprichten van aangepaste inrichtingen voor de bewaring van delinquente jongeren en betreffende het sluiten van een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Federale

Staat met betrekking tot de detentie van jeugdige delinquenten in op te richten gespecialiseerde federale jeugdstrafinrichtingen en betreffende de hulpverlening, het onderwijs en de herstelbemiddeling ingericht in de federale jeugdstrafinrichtingen door de gemeenschappen.

De commissie heeft verzocht om het ontwerp van decreet en het voorstel van resolutie van mevrouw Van Den Heuvel en de heren Helsen, Van Duppen en Roegiers samen op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Het voorstel van resolutie van mevrouw Merckx-Van Goey, mevrouw Becq, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw van Kessel werd in de commissie verworpen.

Bij brief van 4 juli 2002 heeft mevrouw Merckx-Van Goey verzocht het op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

De heer Ludo Sannen : Ik stel voor het ontwerp van decreet en de twee voorstellen van resolutie samen te behandelen.

De voorzitter : Dan stel ik voor om de algemene bespreking van het ontwerp van decreet samen te voegen met de besprekingen van de voorstellen van resolutie. (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

De heer Koen Helsen, verslaggever : Ik verwijs naar het schriftelijke verslag over het samenwerkingsakkoord.

Mevrouw Veerle Declercq, verslaggever : Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel, verslaggever : Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey, verslaggever : Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

Ik spreek nu namens mijn fractie. De vraag is of het samenwerkingsakkoord van 30 april 2002 tussen de federale regering en de drie gemeenschappen over het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing moet worden goedgekeurd. In haar toelichting verwees minister Vogels naar de wet van 1 maart 2002. Volgens artikel 4 van die wet is de capaciteit van Everberg beperkt tot 50 plaatsen. Maximum 24 daarvan zijn voor de Vlaamse Gemeenschap. Minister Vogels herhaalde haar voornemen om tijdens de interministeriële conferentie 40 plaatsen voor Vlaanderen te reserveren.

Voorts had minister Vogels het over de opdracht van het centrum, de plichten van de federale ambtenaren en de hulpverleners. Deze laatste vallen onder de bevoegdheid van de gemeenschappen. Ze had het ook over de taalregeling. Op vraag van de commissieleden werd een huishoudelijk reglement aan het verslag toegevoegd.

- *De heer André Denys, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Tijdens de commissievergadering bleek al gauw dat de houding van de meerderheidspartijen onduidelijk is. De meerderheid is voorstander van het jeugdsanctierecht, maar dat is een federale bevoegdheid en in het federale parlement houdt de meerderheid er een andere mening op na. Het doorwrochte advies van het Kinderrechtencommissariaat legde de meerderheid zomaar naast zich neer. Met de concrete aanbevelingen van het Comité voor de Rechten van het Kind hielden de meerderheidsfracties evenmin rekening.

Deze ongrondwettelijke noodwet die ingaat tegen alle adviezen en internationale verdragen, roept heel wat vragen op bij de bevolking. Nog geen 24 uur nadat deze zogenaamde ideale oplossing werd goedgekeurd, ontsnapte een jongere uit Everberg. Minister Vogels was daar uiteraard niet verantwoordelijk voor, maar de manier waarop de federale minister van Justitie en de bevoegde Waalse gemeenschapsminister elkaar tegenspraken, was veelzeggend.

De heer Jos Stassen : Hoe zou u het dan organiseren ? Welke afspraken zou u maken met de federale minister van Justitie en met uw Franstalige en Duitstalige collega's ?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Zowel in het Vlaams Parlement als in de Kamer heeft de CD&V-fractie een voorstel van resolutie ingediend waarin de Vlaamse verantwoordelijkheden en bevoegdheden zo uitgebreid mogelijk worden omschreven. In de veronderstelling dat we over een jeugdsanctierecht zouden beschikken, vragen we de Vlaamse regering met de federale regering een samenwerkingsakkoord te sluiten over een federale gesloten instelling. Aangezien er geen jeugdsanctierecht komt, hebben we ons voorstel van resolutie geamendeerd : op basis van de wet van 1965 dient de Vlaamse Gemeenschap voor voldoende gesloten plaatsen te zorgen. De Vlaamse regering dient de federale minister bevoegd voor de Regie of de minister van Defensie te melden dat in Everberg 40 plaatsen als volwaardige gemeenschapsinstellingen uitgebaat zullen worden.

De heer Jos Stassen : U vergeet dat u daarover tot een akkoord moet komen met de Franstaligen. Zij houden er een heel andere opvatting op na. Hoe zou u dat oplossen ?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Er is geen verschil tussen dit en het federale voorstel van resolutie. We hebben er in de Kamer alles aan gedaan om het jeugdsanctierecht in te voeren, maar de meerderheidsfracties weigerden ons te volgen. Daardoor krijgen we allerlei juridische problemen als we jongeren opsluiten in Everberg.

Nochtans kunnen we op basis van onze eigen bevoegdheden perfect ingaan op de vraag van de jeugdrechters naar meer gesloten opvang. Ons amendement is bovendien gebaseerd op de belofte van minister Vogels om Everberg als een Vlaamse gesloten instelling uit te baten.

Minister Mieke Vogels : De Hoge Raad voor Justitie pleit voor samenwerking tussen het federale en het Vlaamse niveau. Deze samenwerking is precies een constante geweest in mijn beleid, ook in het protocol dat werd afgesloten met de minister van Justitie. De federale regering zou instaan voor de beveiliging van de samenleving en Vlaanderen voor de begeleiding van de jongeren.

Het samenwerkingsakkoord is dus in overeenstemming met de aanbevelingen van de Hoge Raad voor Justitie en met het beleid van de voorbije jaren.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : De Hoge Raad voor Justitie kan akkoord gaan met een samenwerkingsakkoord als er geen andere oplossingen zijn. Er zijn immers tal van andere mogelijkheden, maar daar heeft men geen werk van gemaakt.

Bij de recente ontsnapping bleek duidelijk dat het ging om een federale instelling en niet om een gemeenschappelijk uitgebouwde voorziening. Nog geen 24 uur na de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord in de commissie bleek dus duidelijk dat er geen goede afspraken werden gemaakt.

De heer Jos Stassen : Dergelijke crisissituaties komen vaak voor. Als er telkens media-aandacht is, zullen ze nog vaker voorkomen en zal niemand nog in die instellingen willen werken.

De heer André Moreau : Ik hoor al drie jaar dat we moeten streven naar een vereenvoudiging van de regelgeving en ik ben het daarmee eens.

In deze situatie is het duidelijk dat de werknemer in de fout is gegaan. De federale bewaker en de gemeenschapsopvoeder moeten samenwerken om de jongere niet te laten ontsnappen. Als we in dergelijke situaties de opdracht van beide werknemers tot in de kleinste details moeten omschrijven, dan zullen we ons uiteindelijke doel niet bereiken.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Als er een coherente visie was geweest, dan waren gedetailleerde regels wellicht niet nodig geweest. Voor een deel is de instelling in Everberg opgericht om te verbergen dat er geen eensgezindheid is over de kern van het probleem, namelijk het jeugdsanctierecht.

Op 2 juli is er in het Parlement de la Communauté française een debat geweest over de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord. Het debat vond plaats in de commissie Algemene Zaken en dus niet in de commissie Welzijn of Sociale Zaken. Mevrouw Maréchal kon er geen toelichting geven; de heer Hasquin heeft gewoon uitgelegd wat er moest gebeuren. In dit parlement is er dan toch nog een constructief debat gevoerd.

De Everbergwet en het samenwerkingsakkoord moeten leiden tot de schrapping van artikel 53. Ze zijn strenger voor minderjarigen en kunnen de toetsing aan het Kinderrechtenverdrag niet doorstaan.

Het hulpverleningsaanbod in Everberg is een alibi omdat het aanbod van de gemeenschappen onvoldoende is. Het zou beter zijn om de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen te organiseren met gemeenschapsmiddelen. Men vraagt zich af of het nodig was daarvoor de grondwet en het Kinderrechtenverdrag te overtreden. Men had een inventaris en een netwerk kunnen uitbouwen ten voordele van de jeugdrechters, opdat de toeleiding naar de aangepaste opvang sneller en correcter zou verlopen. Dat zou van een duidelijk pedagogisch project hebben getuigd.

Collega Grimberghs heeft een amendement ingediend om een tekst in te voegen in het goedkeuringsdecreet. Het betrof dezelfde tekst die ook in de commissie van dit parlement werd ingediend. Men heeft dit echter niet willen doen omdat men ervan uitging dat men in Vlaanderen met dat amendement heel andere bedoelingen zou hebben gehad.

Het zou van moed getuigen indien de meerderheid de discussie opnieuw zou beginnen. Dat zou beter zijn dan de invoeging van een artikel 3 waarvan ik me afvraag of het wel ontvankelijk is. In de Franse gemeenschap werd het in elk geval omschreven als 'irrecevable'.

Er zullen dus minstens twee goedkeuringsdecreten zijn. Minister Verwilghen heeft al gezegd dat men in Vlaanderen onvoldoende nadenkt. Deze toevoeging zal ook ter sprake komen in de discussie in de federale kamer.

Zolang een jeugdsanctierecht tot de mogelijkheden behoorde, waren we voorstander van een samenwerkingsakkoord. Nu er van een jeugdsanctierecht niets in huis komt, zou het onverstandig zijn Everberg alleen door een samenwerkingsakkoord uit te bouwen. Wij geven de voorkeur aan de oplossing die we hebben geformuleerd in ons voorstel van resolutie. Inzake de bewaring van delinquente jongeren stellen we dat de Vlaamse regering een overeenkomst dient af te sluiten waarbij minstens 40 plaatsen worden uitgebouwd als gemeenschapsvoorziening.

Het voorstel van resolutie van de meerderheid strekt ertoe het samenwerkingsakkoord goedgekeurd te krijgen. Met dat punt van de resolutie hebben we problemen, maar niet met de andere onderdelen ervan. Daarom zullen we ons onthouden bij de stemming. (*Applaus bij CD&V*).

De heer Koen Helsen : De Everbergwet komt tegemoet aan een reële behoefte. De opvangcapaciteit van de gemeenschapsinstellingen is immers ontoereikend. Het is maatschappelijk onaanvaardbaar dat jongeren die zware misdrijven hebben gepleegd, zomaar op vrije voeten blijven. Deze jongeren moeten gestraft en beschermd worden.

Alleen als er geen opvangmogelijkheden zijn in gemeenschapsinstellingen, mogen jongeren in Everberg worden ondergebracht. Het voordeel is dat de jongeren niet in de gewone gevangenis terecht komen. Bovendien is de duur van een verblijf beperkt. Totnogtoe zijn er geen klachten van minderjarigen die in Everberg werden opgevangen. Everberg is weliswaar geen ideale oplossing op lange termijn, maar is op korte termijn absoluut noodzakelijk.

De federale overheid is bevoegd voor Everberg, aangezien het gaat om een aspect van de openbare veiligheid. Wie dit samenwerkingsakkoord niet goedkeurt, draagt een zware verantwoordelijkheid : dit akkoord heeft immers betrekking op het hulpaanbod van de gemeenschappen. Het is precies deze hulp die Everberg onderscheidt van een gewone gevangenis. (*Applaus bij de VLD, sp-a, AGALEV en VU&ID*)

Mevrouw Marijke Dillen : Dit ontwerp van decreet is het zoveelste voorbeeld van onbehoorlijk bestuur. De opvangtekorten in de gemeenschapsinstellingen zijn al zeer lang bekend. Deze minister, maar ook haar voorgangers, dragen daarbij een zware verantwoordelijkheid. De instelling in Everberg moet tegemoetkomen aan het in gebreke blijven van de Vlaamse overheid.

De oprichting van Everberg werd aanvankelijk gekoppeld aan de uitwerking van een jeugdstrafrecht. De Vlaamse meerderheidspartijen zijn echter gezwicht voor de PS en Ecolo die het jeugdstrafrecht afwijzen en de achterhaalde wet op de jeugdbescherming van 1965 wensen te behouden.

Steeds meer jongeren plegen zwaardere misdrijven. Alleen een jeugdstrafrecht kan een oplossing bieden. Vlaanderen moet inspraak krijgen bij de concrete uitwerking.

Jongeren moeten gewezen worden op hun verantwoordelijkheid maar jeugdstrafrecht moet ook opvoedende maatregelen inhouden. Anders hebben straffen geen zin.

Tijdens de hoorzittingen vroeg de kinderrechtencommissaris na te gaan of er geen alternatieven voor plaatsing zijn. De jeugdmagistraat wees er terecht op dat men realistisch moest zijn. We betreuren dat er geen jeugdstrafrecht komt. Het beschermingsmodel van de wet van 1965 voldoet immers niet meer.

Onze fractie is voorstander van een volledige overheveling van de justitiebevoegdheid. Gezien de verschillende meningen in Vlaanderen en Wallonië is een coherent beleid onmogelijk. Jeugdbeschermingsmaatregelen zijn een gemeenschapsbevoegdheid. Het is ongehoord dat Vlaanderen nu de bevoegdheid voor de plaatsing van jongeren afstaat. Dat heeft trouwens ook gevolgen voor de taalwetgeving : in de instelling van Everberg wordt die niet altijd toegepast.

Door een amendement in de commissie wordt het samenwerkingsakkoord opgeheven als er op 31 augustus 2004 geen federale wet is over het delinquente gedrag van jongeren. Dat volstaat niet. Het jeugdstrafrecht moet er zo snel mogelijk komen. Het is naïef om vertrouwen te stellen in een volgende minister van Justitie.

Vlaanderen krijgt onvoldoende waarborgen. Het Vlaams Blok wil al jaren een instelling zoals Everberg maar een volwaardig jeugdstrafrecht is onontbeerlijk. Daarom zullen we het ontwerp van decreet niet goedkeuren. (*Applaus bij het VB*)

De heer Jan Roegiers : Tijdens het actualiteitsdebat van 20 februari zei ik dat de federale regering ten koste van jongeren inspeelt op het onveiligheidsgevoel. De uitspraak van de jeugdmagistraat dat de jeugdcriminaliteit slechts beperkt stijgt, bewijst mijn gelijk. Er is daarover trouwens weinig statistisch materiaal daarover. De snelheid waarmee de noodwet werd opgesteld, staat in schril contrast met deze cijfers.

Wij zijn steeds uitgegaan van een snelle invoering van het jeugdstrafrecht. Het is noodzakelijk dat er straffen komen die aangepast zijn aan de ernst van de overtreding en de situatie van de jongere. Het was ook de bedoeling om jongeren meer rechtswaarborgen te geven en een aantal bepalingen van het Kinderrechtenverdrag uit te voeren.

Wij zijn ontgoocheld dat het federale kernkabinet het ontwerp van wet daarover verwerpt en teruggrijpt naar de wet van 1965. Door het nieuwe artikel 3 in dit ontwerp verhoogt de druk op de federale overheid. Door die beperking tot 1 september 2004 kunnen we het ontwerp goedkeuren. (*Applaus bij CD&V, de VLD, sp-a en AGALEV*)

Mevrouw Veerle Declercq : De bestraffing van delinquente jongeren is altijd actueel maar men moet rekening houden met maatschappelijke ontwikkelingen. De laatste tijd zijn er tal van initiatieven voor jongeren genomen.

Er is terecht ook veel aandacht gegaan naar een kleine groep jongeren. Het gesloten centrum is er en Vlaanderen kan eigen accenten leggen. Daarom moeten we het samenwerkingsakkoord goedkeuren.

De fundamentele bekommernissen van Agalev staan er trouwens in verwoord : de beveiliging van de maatschappij, het herstel van het slachtoffer, de begeleiding en het bieden van nieuwe kansen aan de jongeren. We mogen geen tijd verloren laten gaan.

Het nieuwe artikel is belangrijk omdat het een einde stelt aan het samenwerkingsakkoord als er niet tijdig een nieuw jeugdrecht komt. (*Applaus bij CD&V, de VLD, sp-a, AGALEV en VU&ID*)

Minister Mieke Vogels : Ik ben tevreden dat hier meer analyses gemaakt werden over het werk van de federale overheid en van de Franstalige gemeenschap. Dit bewijst alvast dat hier in Vlaanderen een consequent beleid gevoerd wordt. Ons beleid wordt echter deels gehypothekerd door de andere overheden.

We mogen geen pleinvrees hebben voor een nieuw jeugdrecht waarbij jongeren geresponsabiliseerd worden en er meer rechtszekerheid voor hen gecreëerd wordt. De Vlaamse Gemeenschap heeft immers steeds gepleit voor een jeugdrecht waarbij zowel zichzelf als de federale overheid hun bevoegdheden opnemen.

De huidige minister van Justitie vraagt al 3 jaar jeugdgevangenissen en een deugdelijk jeugdstrafrecht. Het is logisch dat, wanneer er sprake was van de gesloten inrichting van Everberg, we daar rekening hebben mee gehouden. Het samenwerkingsakkoord, waarin onze bevoegdheden werden gemaximaliseerd, werd trouwens grotendeels door ons opgesteld.

Ik betreur ook dat er, in navolging van de oprichting van de instelling van Everberg, op federaal vlak uiteindelijk geen jeugdstrafrecht kwam. We mogen echter niet talmen omdat de federale overheid op dit vlak te weinig doet. Dat zou immers onverantwoord zijn. Ik zoek verder naar oplossingen voor alle problemen die zich op het terrein voordoen.

De volledige capaciteit van Everberg zal benut worden. Veertig van de vijftig beschikbare plaatsen zijn al bestemd voor de Vlaamse Gemeenschap.

Het incident van de ontsnapte jongere is een spijtig voorval. Die kon echter in de eerste plaats ontsnappen omdat een deur niet goed gesloten kon worden. Ik betreur de houding van mevrouw Maréchal bij dit incident. Nog treuriger zijn echter de provocaties van de minister van Justitie aan het adres van de gemeenschappen. Indien een opvoeder zijn werk wil doen, moet er in de eerste plaats gezorgd worden voor een degelijke beveiliging.

Ten slotte ben ik ook tevreden dat artikel 3 ontvankelijk werd verklaard. Het samenwerkingsakkoord kan dus niet zomaar verlengd worden. Alle parlementen zullen zich dus moeten bezinnen over een mogelijke verlenging.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : De uitvoering van het samenwerkingsakkoord hangt af van de verschillende partners. Het is essentieel dat op zijn minst de duurtijd van een mogelijke samenwerking strikt omschreven wordt.

Wat denkt de minister trouwens over de opmerkingen van minister Verwilghen ? In een kranteninterview laat hij zich ontvallen dat hij betreurt dat er in 2005 geen begeleiding meer is. Nochtans neemt de Vlaamse Gemeenschap 40 van de 50 beschikbare plaatsen op. De minister zou er beter voor zorgen dat men niet afhankelijk is van de federale overheid. Waarom richten wij zelf geen instelling op ?

Minister Mieke Vogels : Ik begrijp mevrouw Merckx-Van Goey niet. Ze wijst op de macht van het Vlaams Parlement en wanneer dit dan zijn macht gebruikt, is ze weer ontevreden.

Minister Verwilghen is medeverantwoordelijk. Hij neemt in deze aangelegenheid geen consequente houding aan.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Minister Verwilghen zegt dat de Vlaamse overheid moet voorzien in voldoende opvangsmogelijkheden. Hij beweert dat de gemeenschapsinstellingen overvol waren en dat de federale overheid daarom maatregelen heeft getroffen.

Verder diende hij een voorontwerp voor het jeugdstrafrecht in. De paarse meerderheid zorgt er echter voor dat dit er niet komt.

Minister Mieke Vogels : Ik ben tevreden met het resultaat omdat deze Everberg in het juiste kader zet. Everberg zal echter nooit voldoende zijn als men terzelfdertijd niet andere, omvattende maatregelen neemt. *(Applaus bij de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID)*

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over het ontwerp van decreet en de voorstellen van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van de werkzaamheden van deze voormiddag.

Wij komen opnieuw bijeen om 14.30 uur. *(Instemming)*

- *De vergadering wordt gesloten om 13.45 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Gilbert Bossuyt, Paul Van Malderen : gezondheidsredenen ;

Jos Bex : buitenslands ;

Patricia Ceysens : familieverbindingen.

